

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Pressekonferanse, 5. desember 2018

Finansielt utsyn – desember 2018

Finanstilsynsdirektør Morten Baltzersen

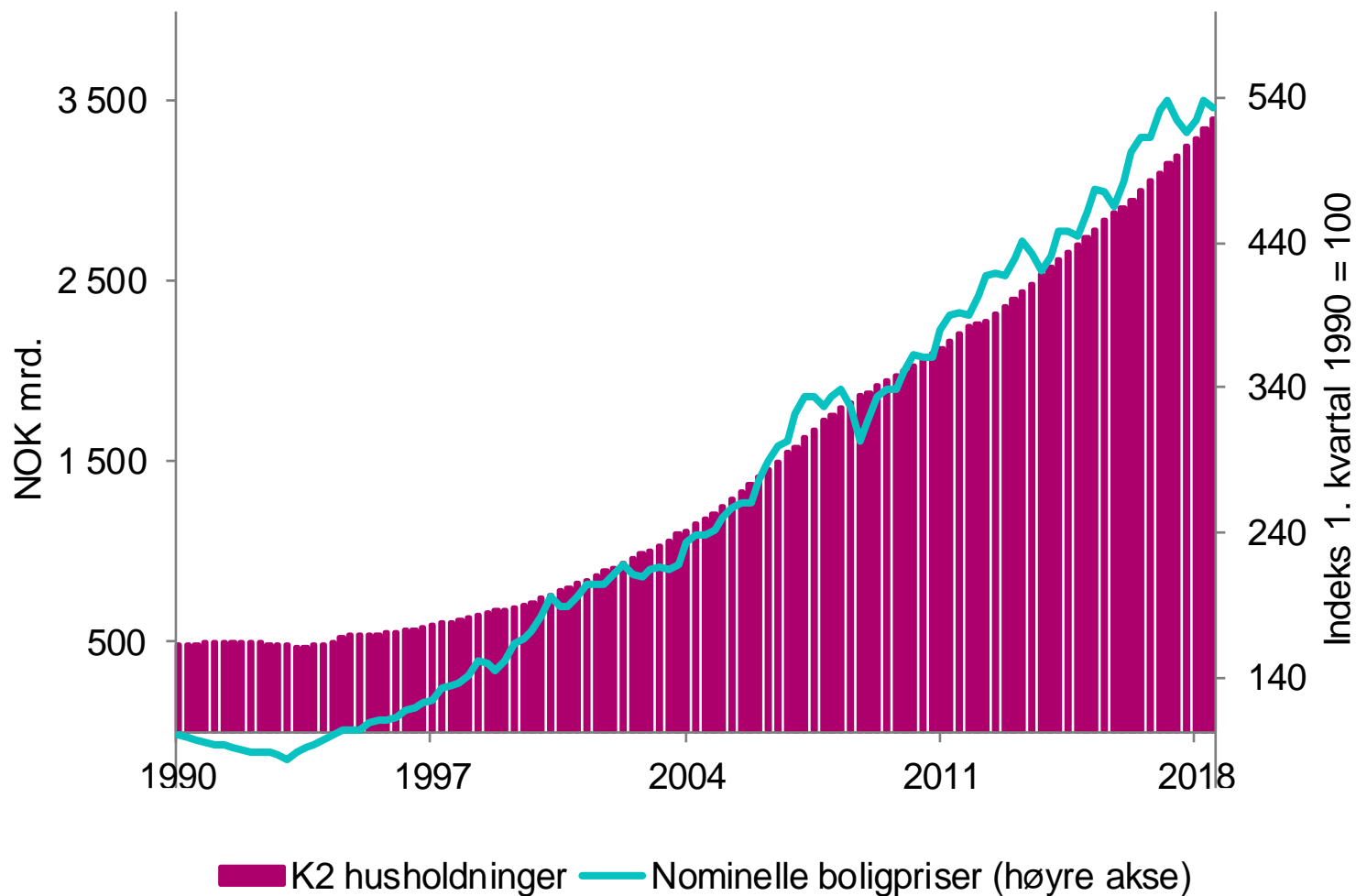
Direktør for digitalisering og analyse Per Mathis Kongsrud

Økonomisk bakgrunn

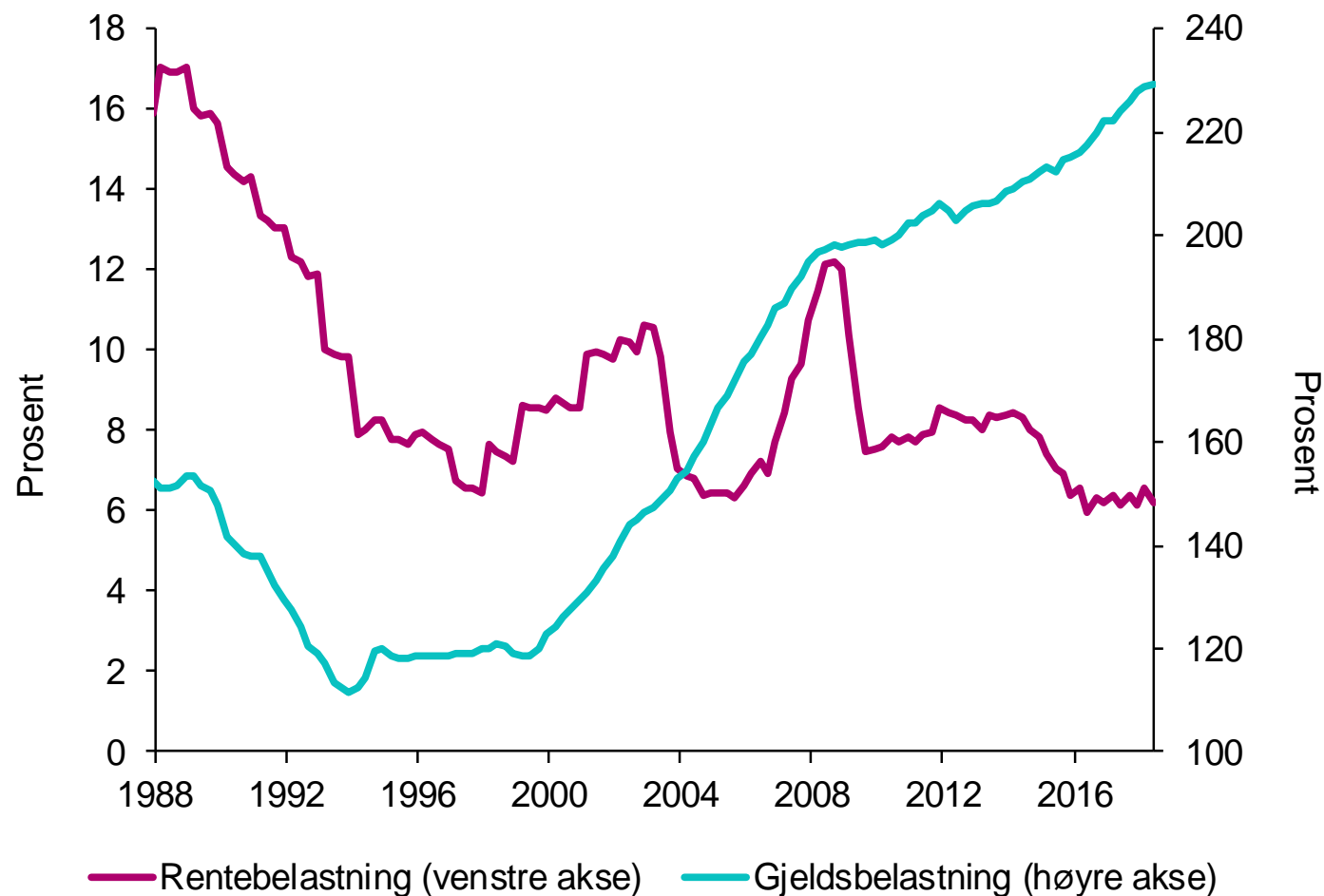
- Verdensøkonomien
 - Oppgangen fortsetter, men i et mer moderat tempo
 - Store forskjeller mellom land
 - Renteoppgang i USA, et stykke fram i tid i euroområdet
 - Økt nedsiderisiko
- Norsk økonomi
 - Moderat konjunkturoppgang, forventet renteoppgang
 - Lønnsomme og solide banker
 - Sårbarheter knyttet til høy husholdningsgjeld og høye eiendomspriser
- Risikofaktorer
 - Rentesjokk
 - Finansuro
 - Proteksjonisme
 - IKT-/Cyber-risiko

Gjeld og boligpriser har fulgt hverandre

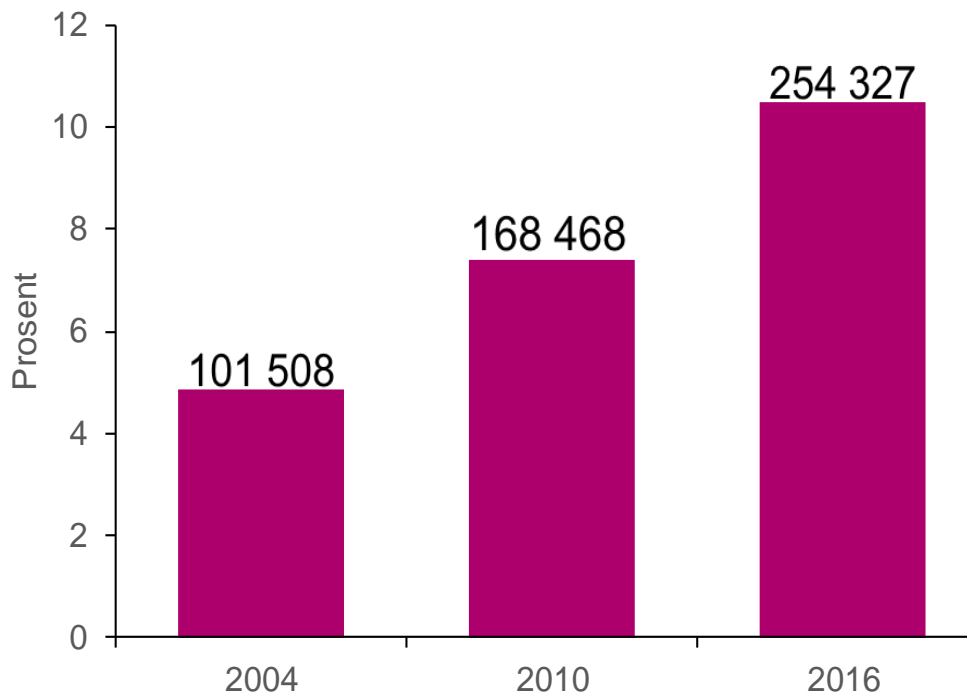
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Husholdningenes gjelds- og rentebelastning

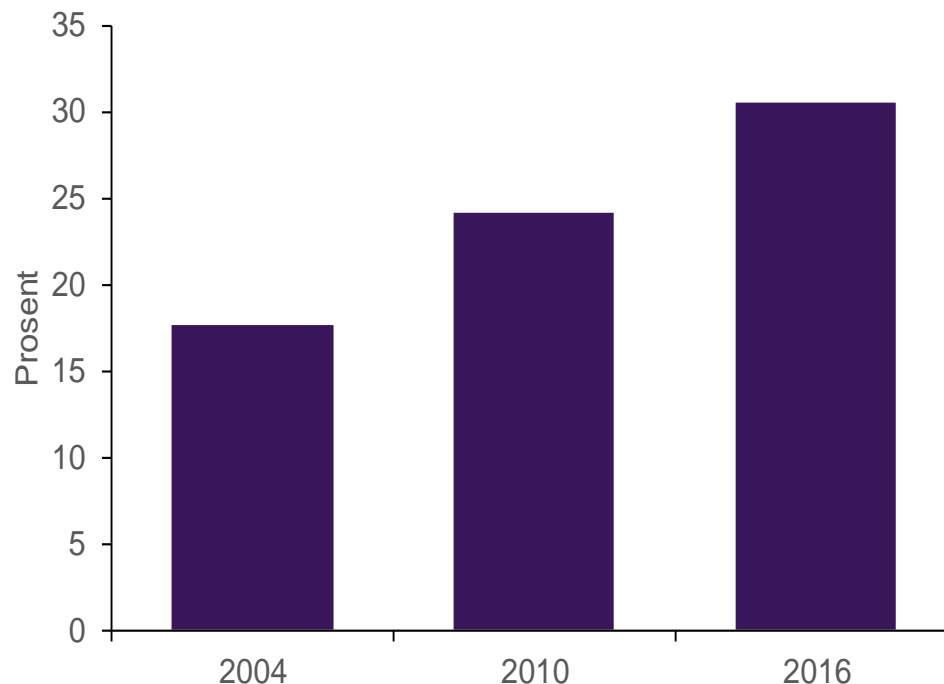

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Flere husholdninger med gjeld høyere enn fem ganger inntekt

■ Andel husholdninger med gjeld over fem ganger inntekt

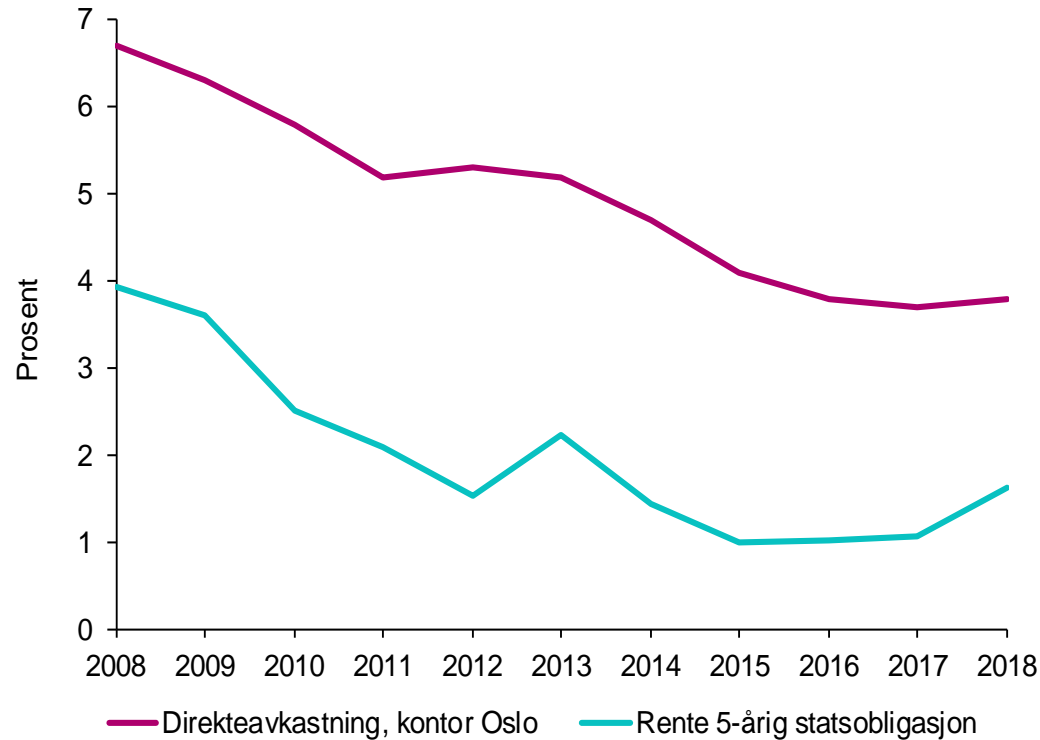

■ Andel av total gjeld i husholdninger med gjeld over fem ganger inntekt

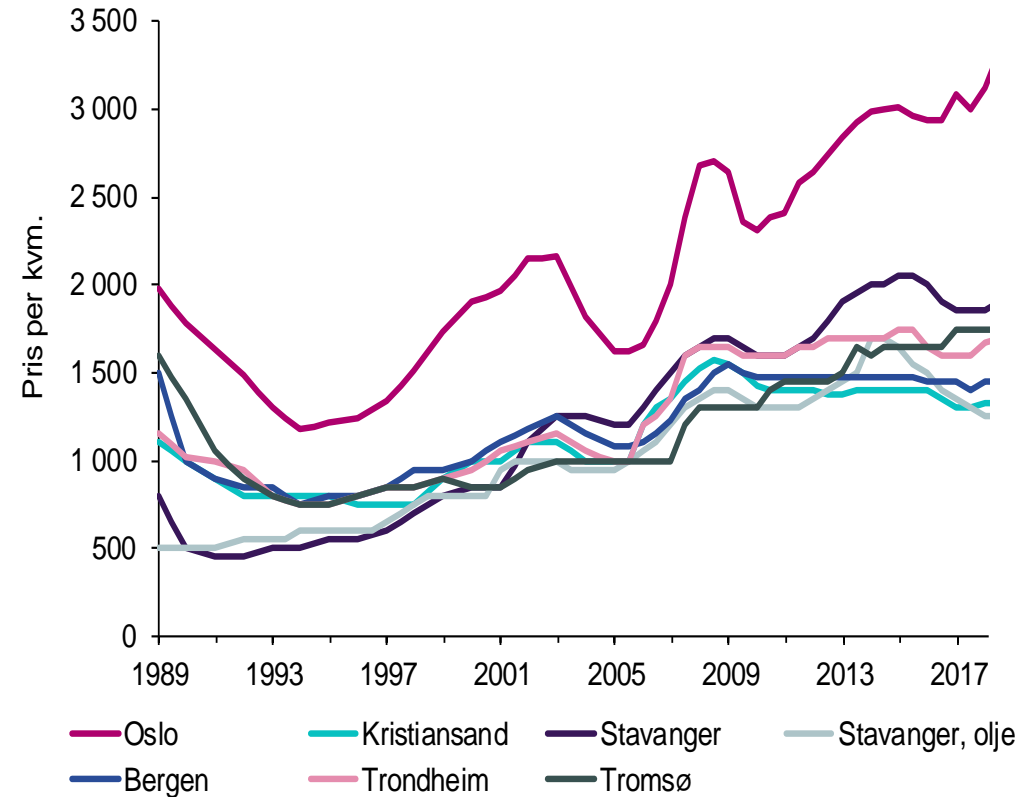
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Høye priser på næringseiendom

Direkteavkastning på kontorlokaler i Oslo med høy standard og 5-årig statsobligasjonsrente

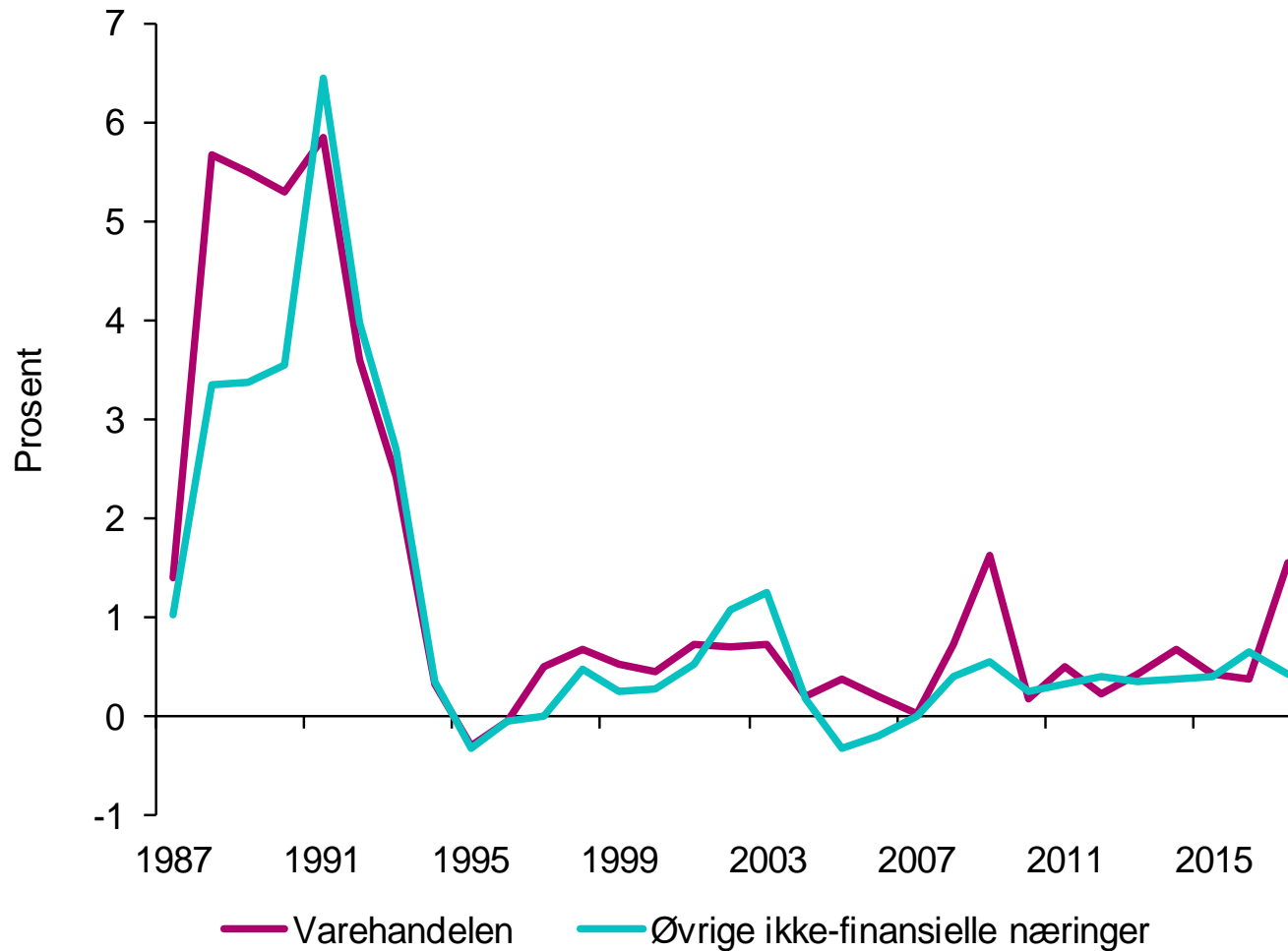

Utvikling i leiepriser for kontorlokaler i norske byer

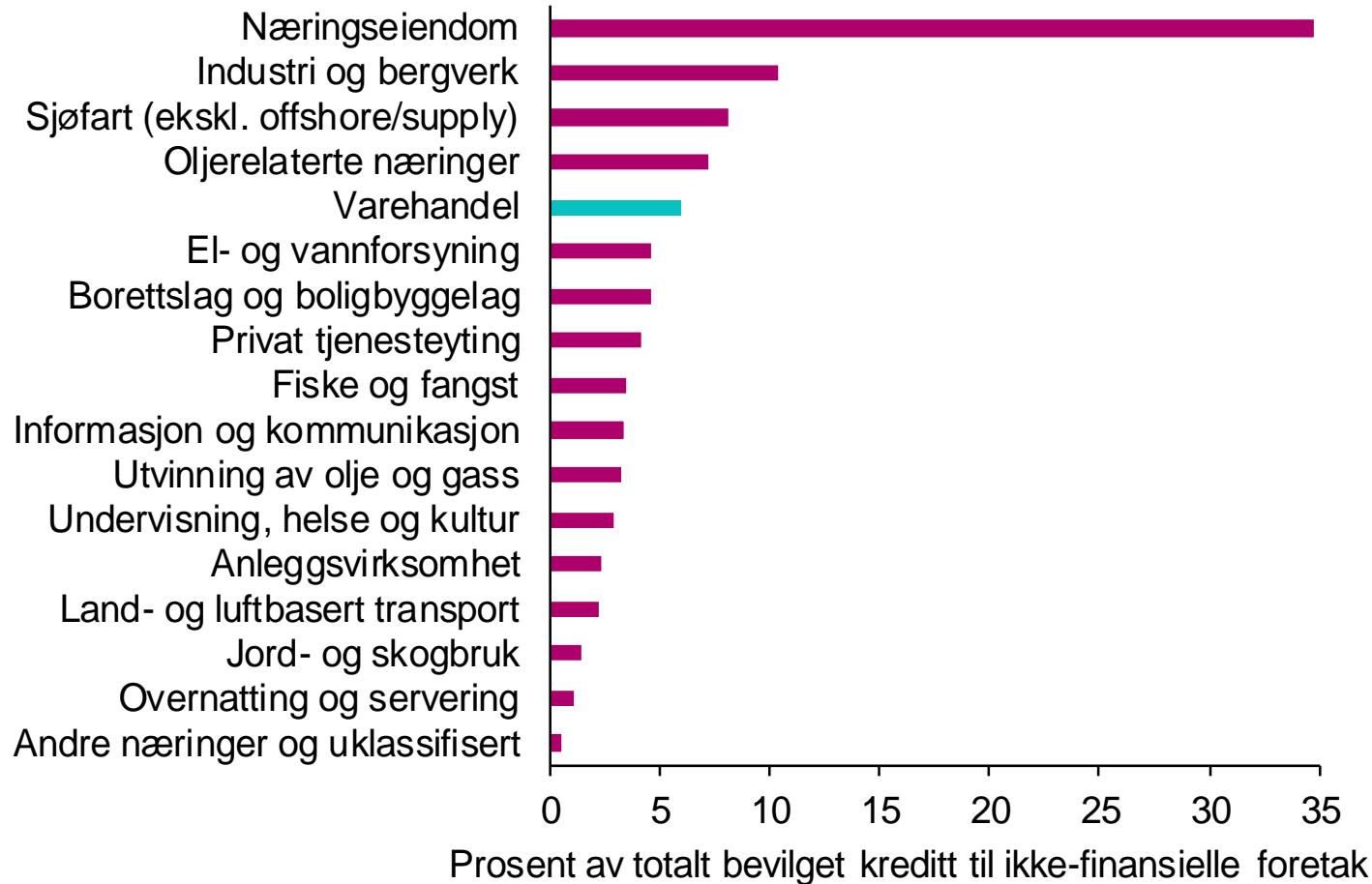
Kilder: Thomson Reuters, Entra og Dagens Næringsliv

Norske finansforetaks tap på utlån i prosent av utlån

Kilde: Finanstilsynet

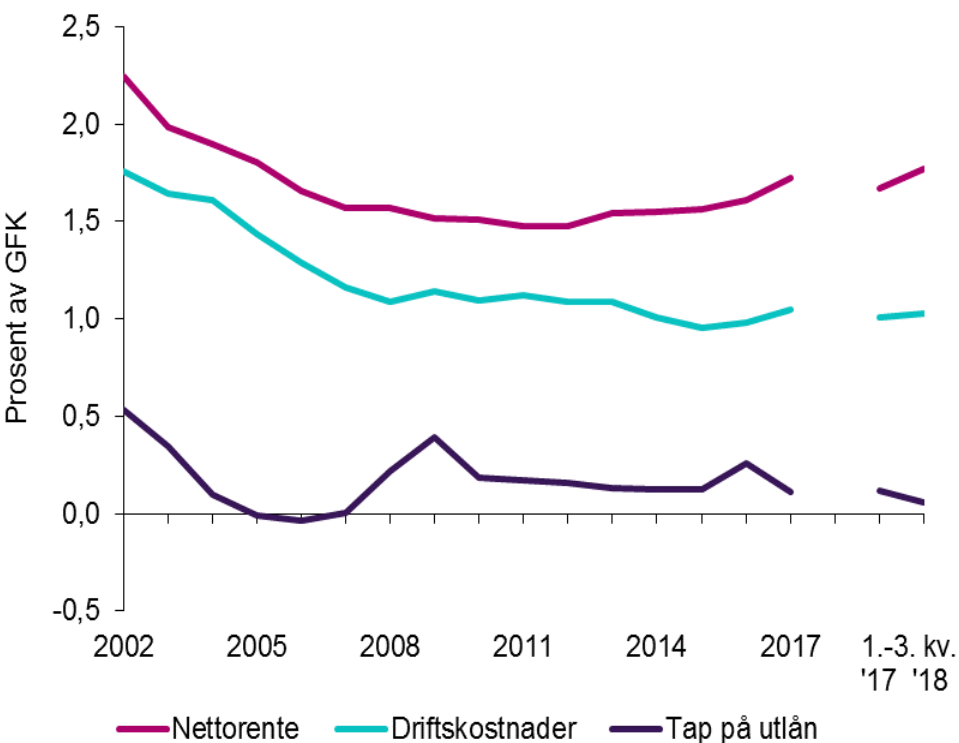
Norske finansforetaks bevilgede kreditt til ulike næringer. Per 31. desember 2017

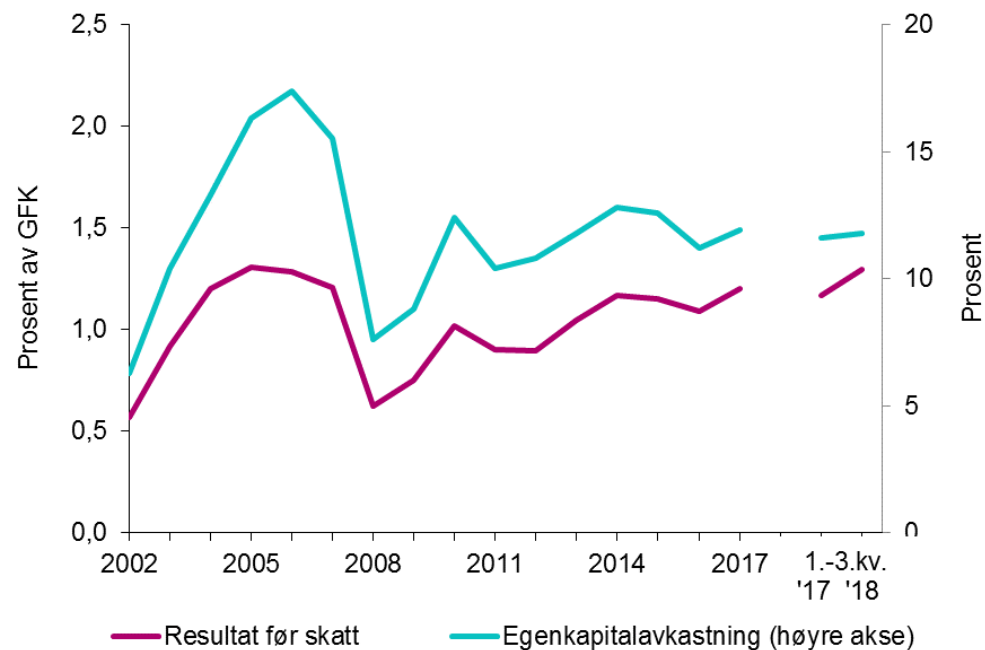
Kilde: Finanstilsynet

Bankenes lønnsomhet

Nettorente, driftskostnader og utlånstap

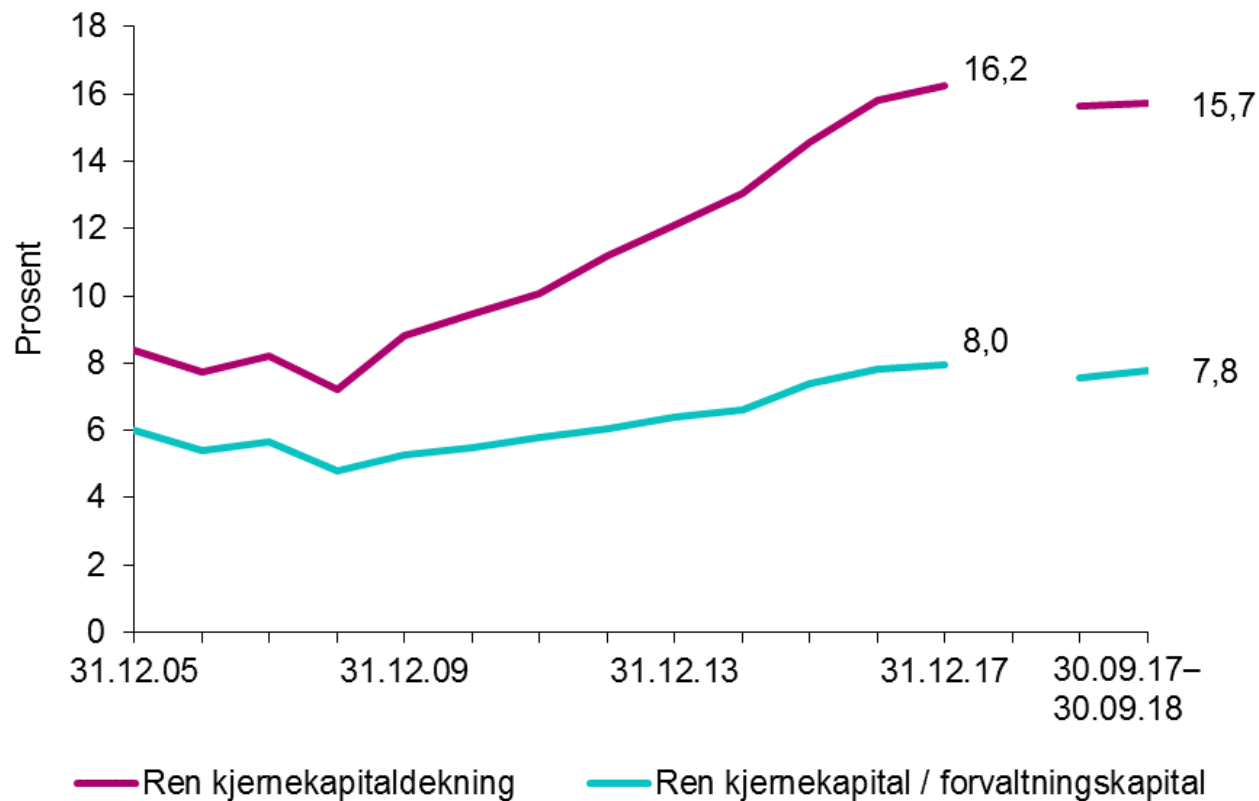
Resultat før skatt og egenkapitalavkastning

Kilde: Finanstilsynet

Soliditet i banker

Ren kjernekapitaldekning

Kilde: Finanstilsynet

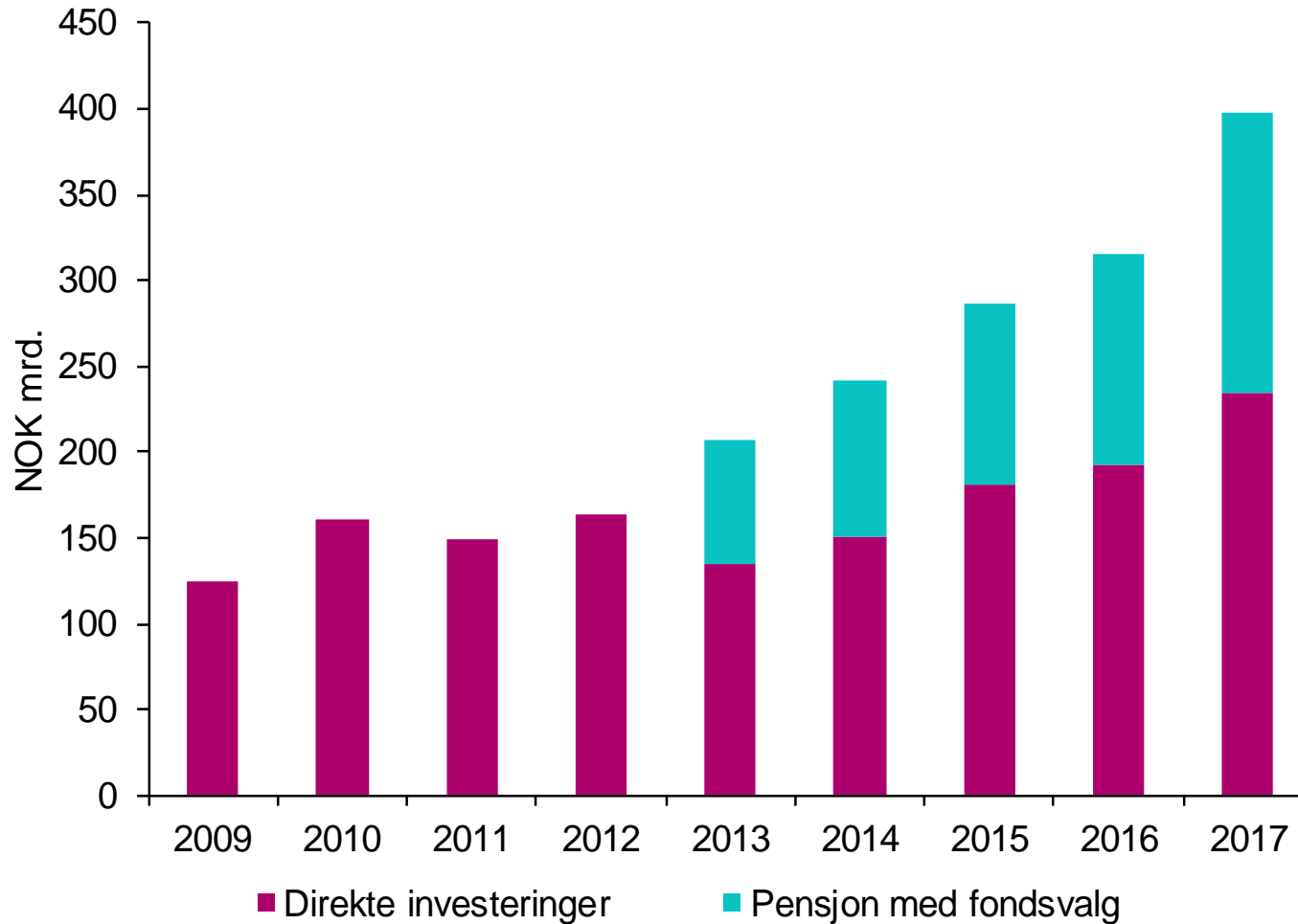
Høy andel innskuddspensjon

Brutto forfalt premie i privat kollektiv pensjon, ytelse og innskudd

Kilde: Finans Norge

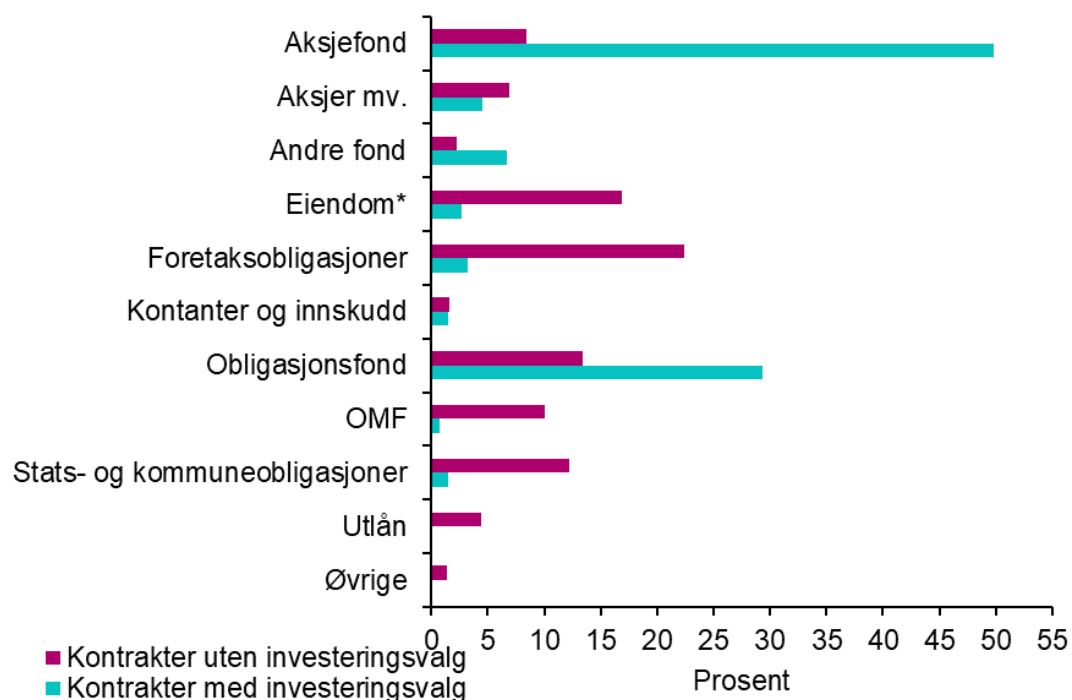
Husholdningenes beholdning av verdipapirfond har økt

Kilde: Verdipapirfondenes forening

Lav andel indeksfond i investeringsvalgporteføljen

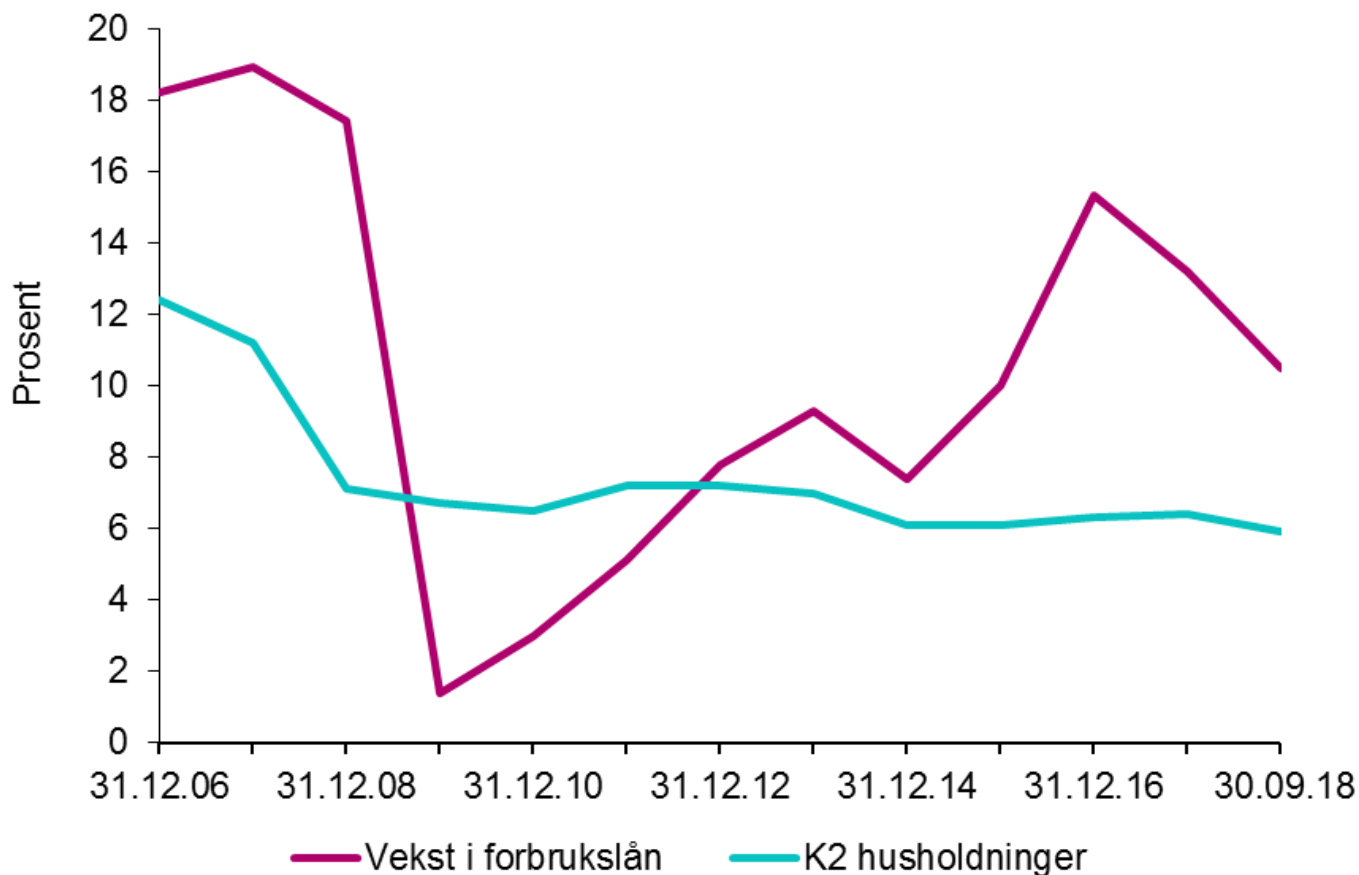
Sammensetningen av livsforsikringsforetakenes investeringer, per 30. juni 2018

- 86 prosent plassert i fond, men lav andel indeksfond.
- Forvaltningskostnadene i aktivt forvaltede fond er vesentlig høyere enn i passivt forvaltede fond.

Kilde: Finanstilsynet

Fortsatt høy vekst i forbrukslån

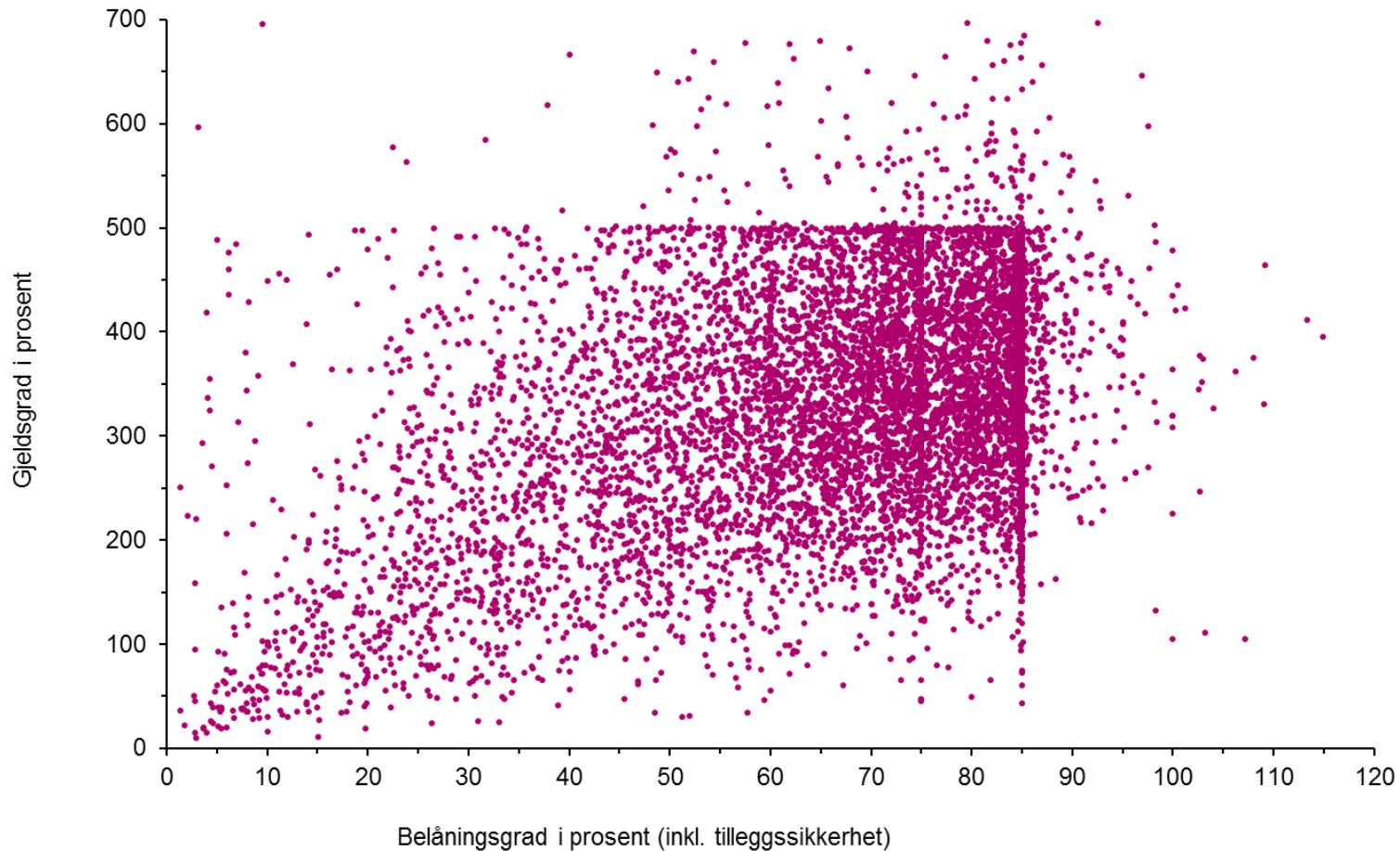

Kilder: Finanstilsynet og Statistisk sentralbyrå

Hovedtrekk i boliglånsundersøkelsen

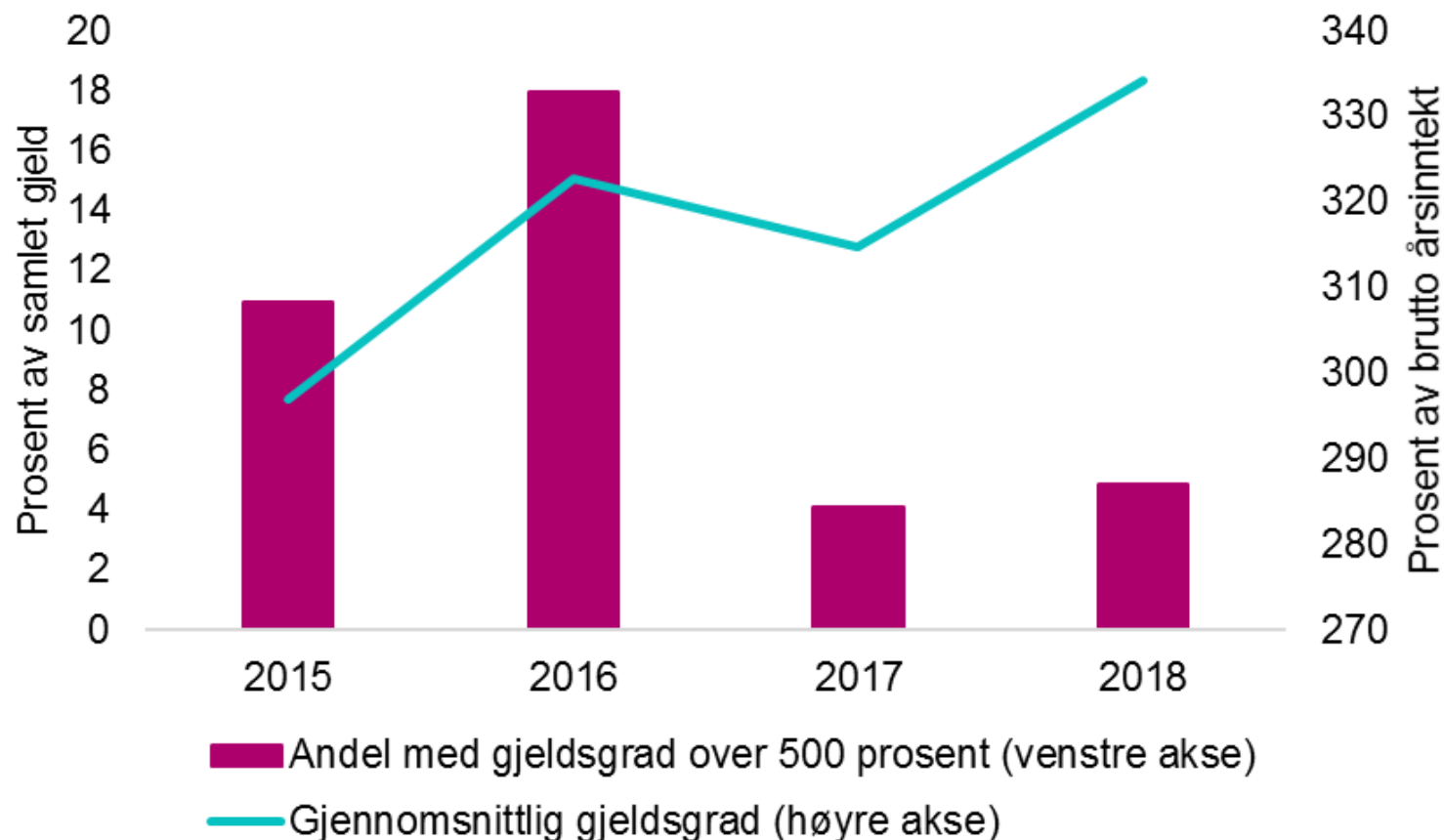
- Noe økt andel låntakere med
 - gjeld over 500 prosent av brutto årsinntekt,
 - belåningsgrad over 85 prosent, og
 - utilstrekkelig betjeningsevne ved renteøkning på 5 pp.
- Sterk økning i gjennomsnittlig gjeldsgrad
- Økt gjennomsnittlig belåningsgrad

Mange nye nedbetalingslån med høy gjelds- og belåningsgrad

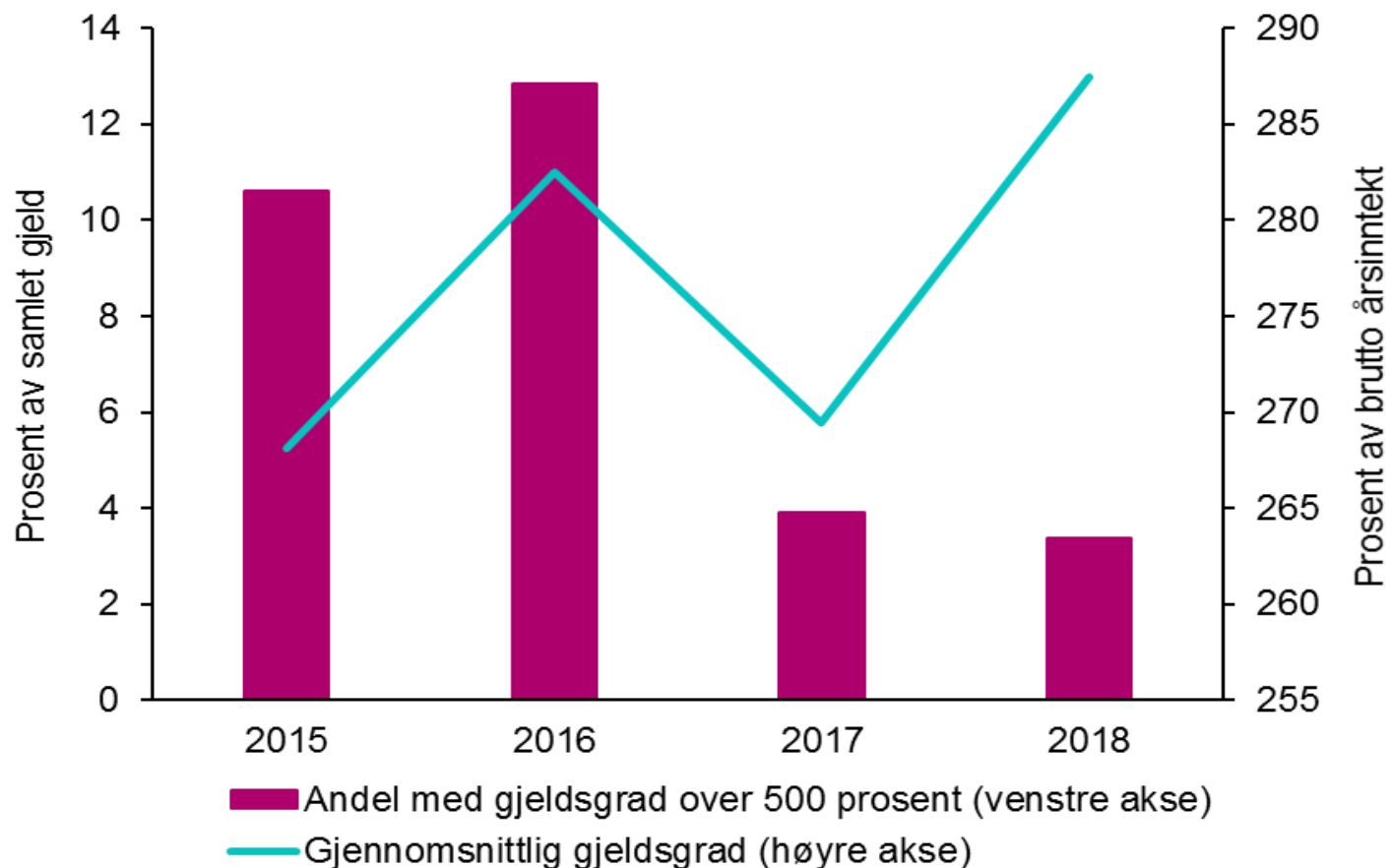
Kilde: Finanstilsynet

Økt gjennomsnittlig gjeldsgrad for nye nedbetalingslån

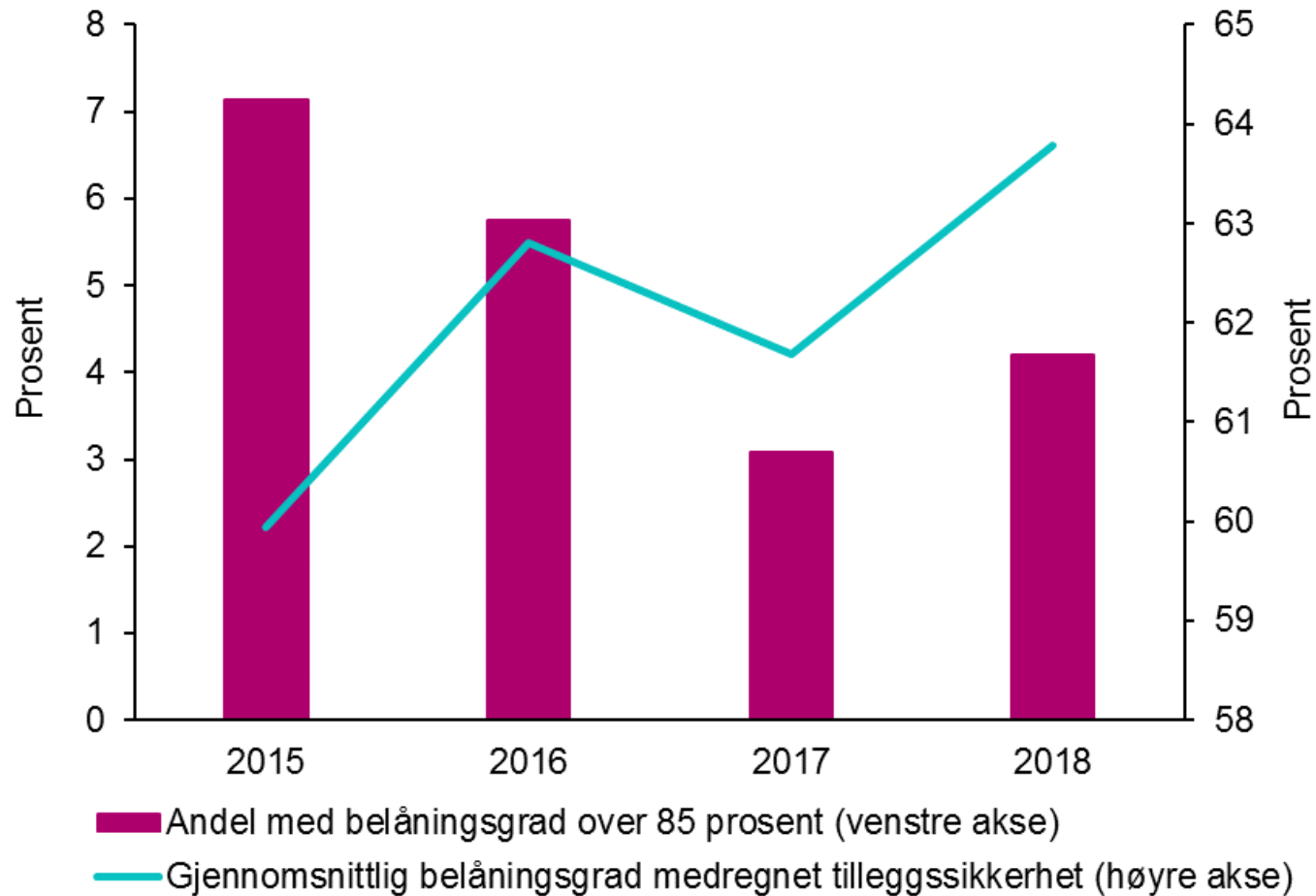
Kilde: Finanstilsynet

Økt gjennomsnittlig gjeldsgrad for nye rammekreditter

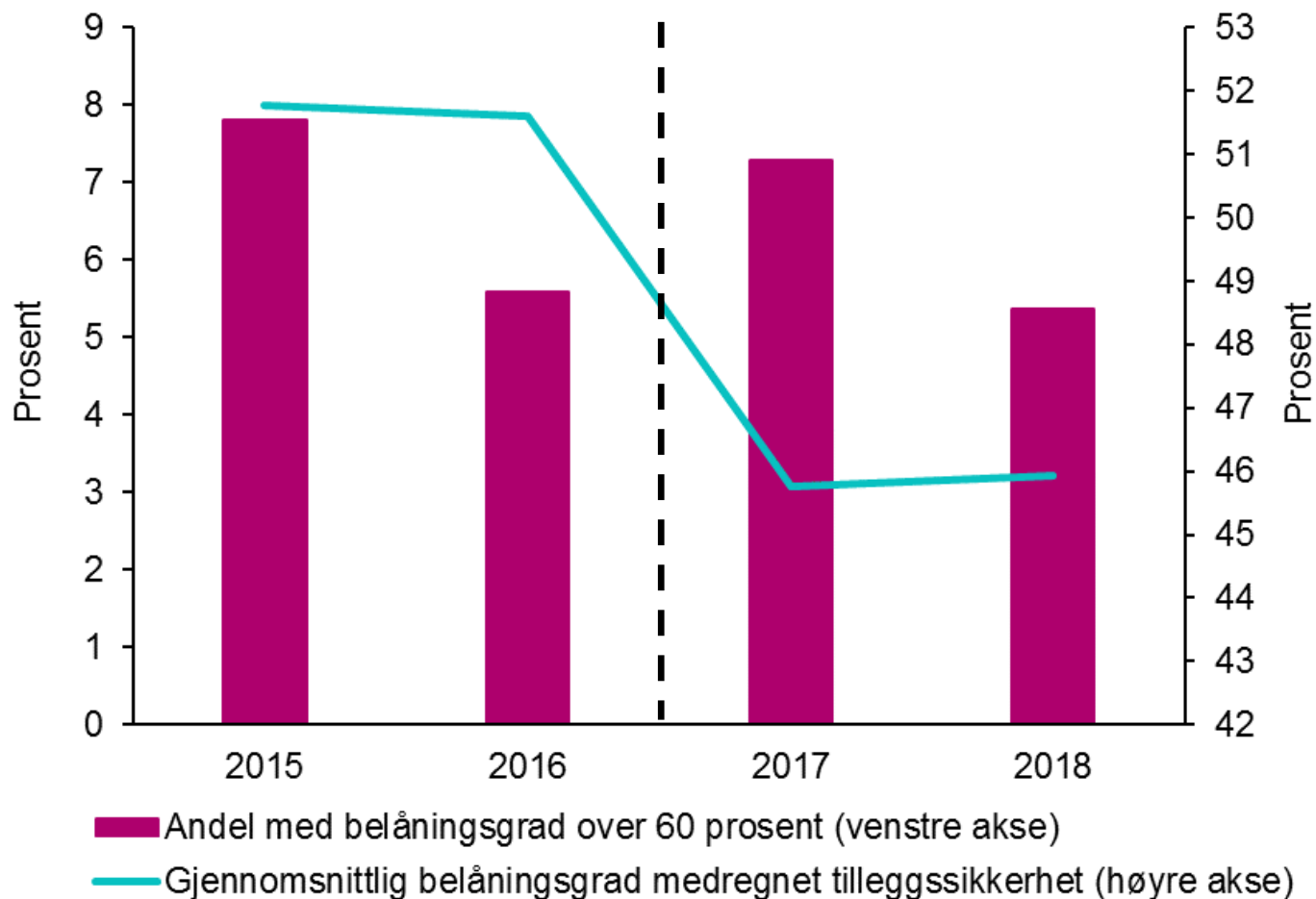
Kilde: Finanstilsynet

Økt gjennomsnittlig belåningsgrad for nye nedbetalingslån

Kilde: Finanstilsynet

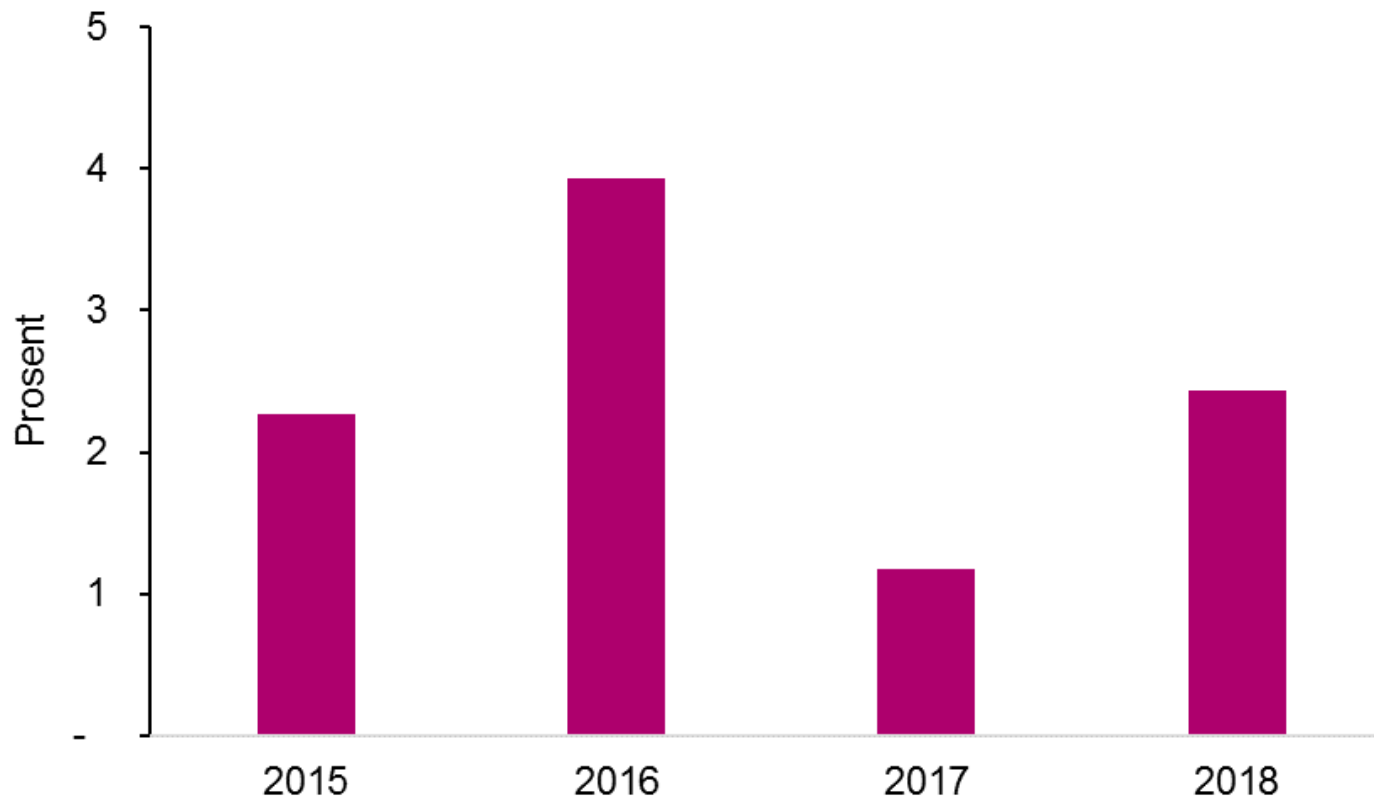
Uendret gjennomsnittlig belåningsgrad for nye rammekreditter

Kilde: Finanstilsynet

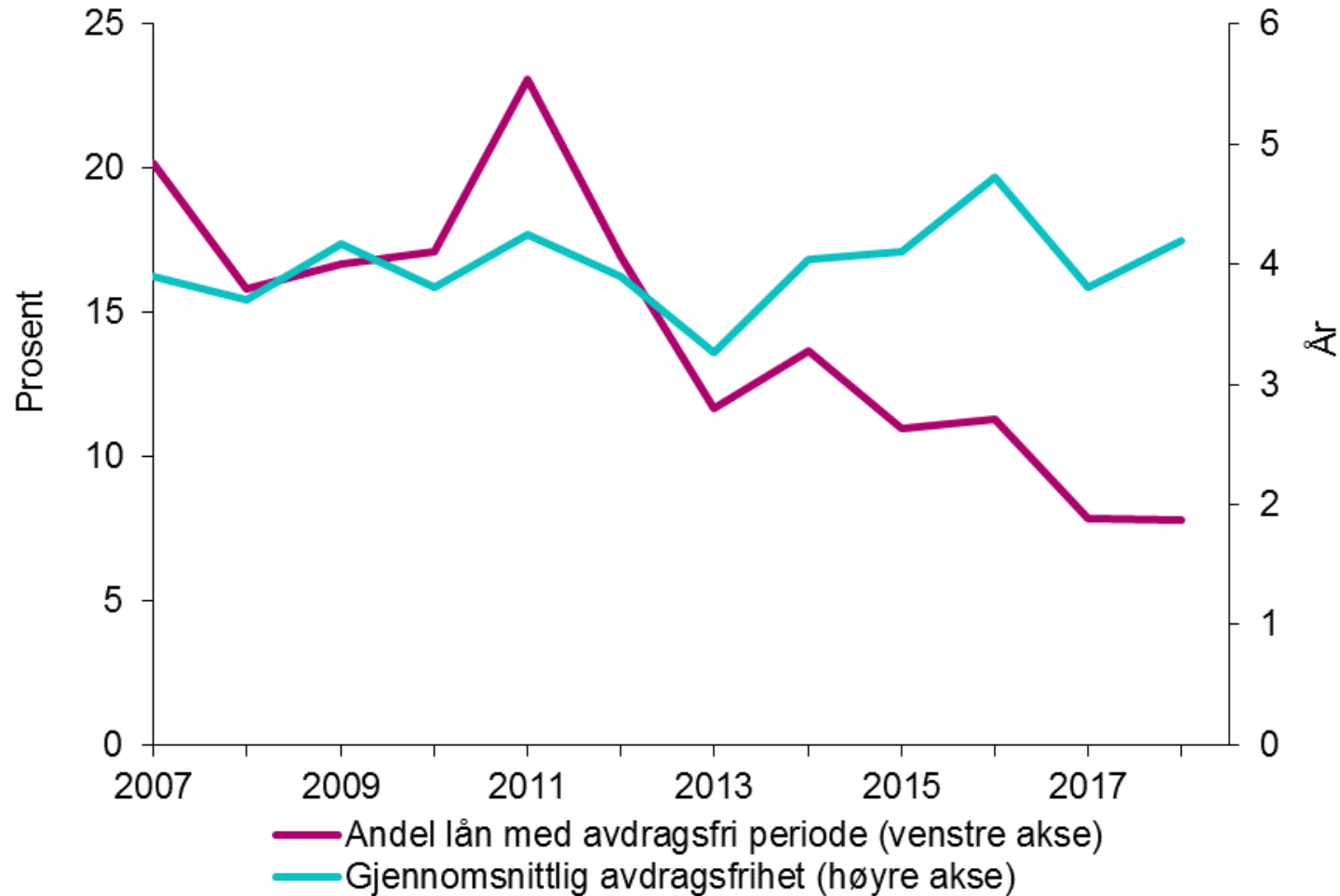
Andel nye låntakere med manglende betjeningsevne etter renteøkning

Renteøkning på 5 prosentpoeng. Nedbetalingslån

Kilde: Finanstilsynet

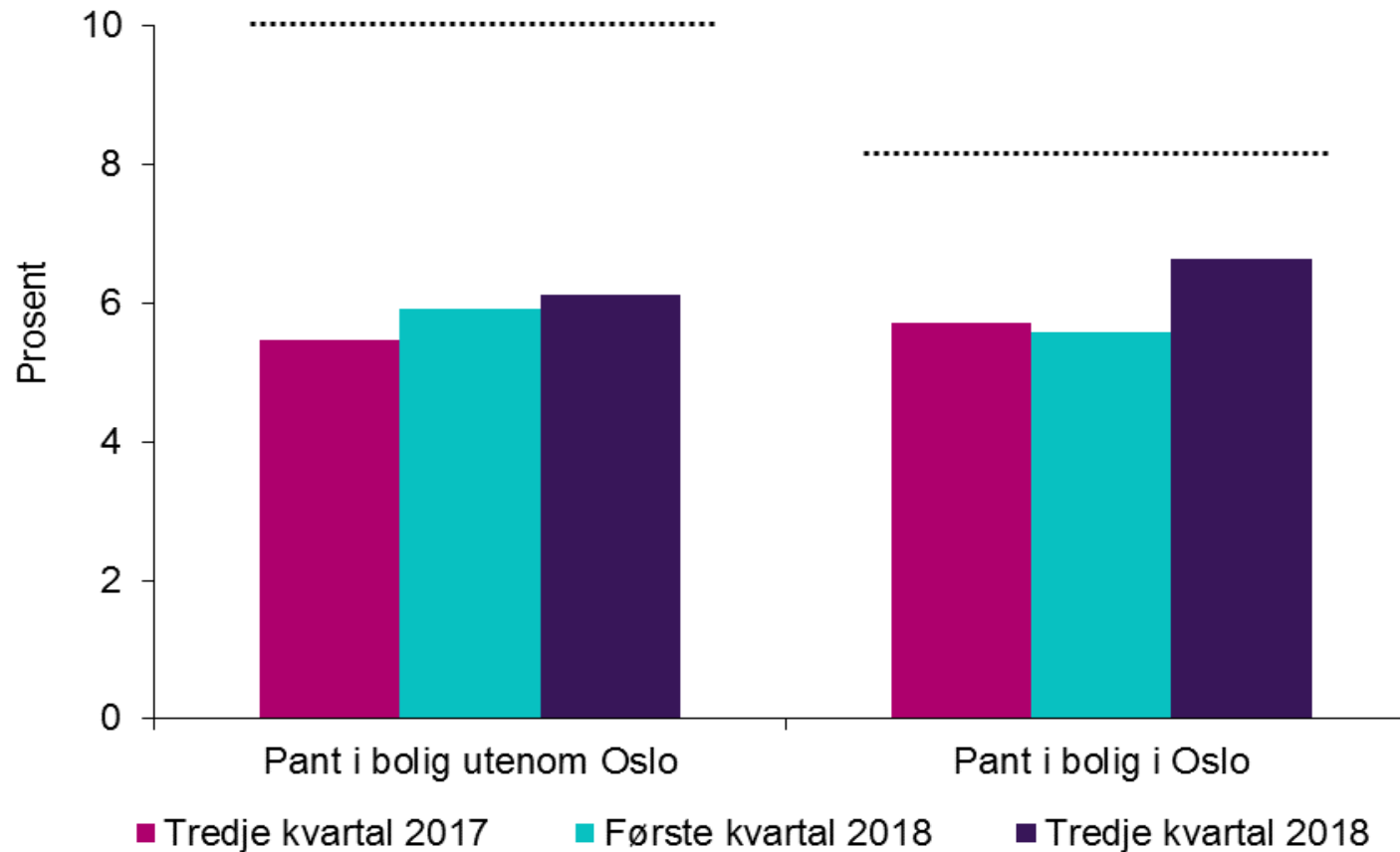
Lavere andel nye nedbetalingslån med avdragsfrihet

Kilde: Finanstilsynet

Bruk av fleksibilitetskvote

Andel av innvilgede lån

Kilde: Finanstilsynet

Oppsummering

- Gode vekstutsikter for norsk og internasjonal økonomi, men nedsiderisiko
- Høy gjeld og høye eiendomspriser gir sårbarhet
 - Gjeldsbelastningen øker fortsatt
 - Økt rente vil gi betydelig økt rentebelastning
- Fortsatt høy vekst i forbrukslån
- Bankene er lønnsomme og solide
 - Bankenes reelle soliditet må ikke svekkes
- Innskuddspensjon gjør husholdningene utsatt for markedsrisiko
- Boliglånsundersøkelsen: Gjeldsgraden blant nye låntakere øker

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

www.finanstilsynet.no

